

[Ministeren for familiens anliggender.]

og bestemmelsen om hjemmehjælpere vil kunne optages i forslaget ved et ændringsforslag.

Jeg går ud fra, at de kommuner, der endnu ikke har indført husmoderafløsning, snarest vil gøre det, og jeg kan her henvise til, at det kan være en naturlig opgave for flere kommuner at slutte sig sammen om en fælles ordning, og kan også pege på, at de regler, der gælder om garanteret mindstelen for husmoderafløserne, skulle hjælpe til at fastholde en kreds af personer, der står til rådighed for opgaven.

Jeg kan i øvrigt henvise til selve lovforslaget og til bemærkningerne til forslaget og skal hermed anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal samtidig fremsætte forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiejdelser. (Støtte til mødre i forbindelse med fødsel).

Denne lov, der er gennemført i sidste folketingssamling, er jo endnu ikke trådt i kraft, idet det først skal ske samtidig med bestemmelserne om kildeskat den 1. januar 1969.

Under behandlingen i folketinget af forslaget til loven ønskede folketingsudvalget forskellige forhold undersøgt med henblik på ændringer af loven, som skulle træde i kraft samtidig med de bestemmelser, der allerede er gennemført.

Et af de spørgsmål, der skulle undersøges nærmere, var muligheden for at give bedre regler om støtte til en moder efter en fødsel.

Det har i de senere år været drøftet, om man bør give en moder mulighed for at blive i sit hjem for at passe sit barn en vis tid efter fødslen.

For at få spørgsmålet belyst har der under ministeriet for familiens anliggender været nedsat et udvalg, som har afgivet en betænkning.

Når man skal vurdere, hvor vigtigt det er, at en moder i den første tid af et barns liv selv kan tage sig af det, er der flere hensyn at tage i betragtning. Den lægevidenskabelige og psykologiske sagkundskab skønner, at den nære kontakt i den første tid af barnets liv mellem moder og barn er af størst betydning.

Men på den anden side bør den moder, der selv må tage arbejde uden for hjemmet,

næppe være borte fra arbejdet i lang tid, da hun herved risikerer at få en isoleret stilling og få vanskeligt ved senere at indpasses i arbejdsmarkedet. Man bør derfor næppe i almindelighed skabe regler, der i længere tid holder moderen borte fra sit arbejdssted.

Det forslag, jeg her fremsætter, foregiver ikke at være den endelige løsning på spørgsmålet om, hvad man fra samfundets side bør gøre for en moder i tiden efter en fødsel.

Forslaget går ud på at give den enlige moder mulighed for i 4 måneder efter et barns fødsel at blive i sit hjem for at tage sig af barnet, idet hun får ret til en ydelse, der svarer til enkepensionen med pensionstillæg og med tillæg af det beløb, som forskudsvis kan udbetales af det offentlige som faderens bidrag til en moder før og efter fødslen. Med den hjælp skulle moderen være i stand til at klare sig i den første tid. Hun vil jo i anledning af selve fødslen få moderskabsydelsen på 600 kr. og til barnets forsørgelse få børnetilskuddet og faderens normalbidrag til barnet.

Det er meningen, at den enlige moder i tiden efter fødslen så vidt muligt skal tage stilling til, hvorledes hun fremtidig skal klare sig selv og forsørge barnet; og for at hun kan få hjælp i sine overvejelser, er det efter forslaget pålagt det sociale udvalg at give moderen vejledning om, hvor hun kan få råd med hensyn til sine personlige og økonomiske forhold, og hvilke muligheder der foreligger for uddannelse og for hjælp hertil. Det sociale udvalg kan måske selv give moderen den nødvendige bistand, men bør ellers henvise til anden hjælpeinstans. Efter forslaget skal det sociale udvalg, når det skønnes ønskeligt, optage forhandling med revalideringscentret, arbejdsanvisningen eller mødrehjælpen, om moderens uddannelse, omskoling eller beskæftigelse. Denne regel svarer til en bestemmelse i enkepensionsloven.

For at understrege betydningen af, at moderen anvender tiden til at forberede sig til at klare sig efter udløbet af 4 måneders perioden, bestemmes det, at det er en forudsætning for at modtage ydelsen efter loven, at hun i givet fald følger anvisninger, som en hjælpeinstans bibringer hende.

Er der tale om en enlig moder, som har et arbejde, og som måske i tiden omkring fødslen modtager dagpenge, vil hjælp efter den

[Ministeren for familiens anliggender.]

nu foreslåede regel virke som et supplement til dagpengene, så hun har sikkerhed for, hvis hun ønsker det, altid at kunne vente med at genoptage arbejdet, til der er forløbet 4 måneder efter fødslen.

Forslaget ønsker kun at sikre, at moderen har en tilstrækkelig indtægt til at kunne klare sig i de 4 måneder efter fødslen, og det er derfor rimeligt, at indtægt fra anden side trækkes fra i ydelsen. Dette gælder for dagpenge efter selve loven, for bidrag, som hun får fra en mand efter loven om retsforholdet mellem ægtefæller eller loven om børns retsstilling. Endvidere gælder det med hensyn til pension og dagpenge efter den sociale lovgivning og med hensyn til ydelser fra en arbejdsgiver for den periode, der er tale om.

Udgifterne ved loven foreslås dækket af staten med 8/10 og af opholdskommunen med de resterende 2/10.

Den enlige moders vanskeligheder har ofte været drøftet i de senere år, og det er nødvendigt at begynde på en praktisk løsning af disse vanskeligheder. Jeg tror, man ved gennemførelsen af dette forslag vil have løst en del af den enlige moders problemer, idet jeg navnlig vil understrege betydningen af, at de sociale udvalg aktivt arbejder med hver enkelt sag, så den enlige moder virkelig efter udløbet af 4 måneders perioden kan have stabiliseret sine forhold, så vidt det er gør ligt, og kan være kommet ind i et arbejde eller en uddannelse, der giver hende muligheder for at klare sig.

Lovforslaget omfatter kun støtten til den enlige moder, men jeg er klar over, at der i forbindelse med en fødsel også kan være behov for at hjælpe den gitte kvinde, som ellers af økonomiske årsager ville være tvunget til at gå ud på arbejdsmarkedet efter en fødsel. Jeg kan her henvise til, at der ved en ændring af loven om offentlig forsorg, som blev gennemført i forbindelse med børnetilskudsloven, og som træder i kraft allerede fra 1. april 1968, er givet mulighed for bedre at hjælpe en familie i anledning af en fødsel. Hjælpen efter forsorgsloven kan udstrækkes i så lang tid, at der kan gives en moder en rimelig hvileperiode, før hun på ny tager beskæftigelse.

En anden ændring i loven er, at beløbet for den skattepligtige indkomst i lovens § 3 ændres fra 11.850 kr. til 14.220 kr. Denne

ændring er en følge af, at skattefradragsretten bortfalder, og forhøjelsen svarer til skattebeløbet af den angivne indtægt. Lovens § 3 fastsætter regler om tillæg til børnetilskud for visse personer med indtægt under det nævnte beløb.

Ved forhandlingerne i folketinget om lovforslaget om børnetilskud var man inde på, at reglen om tillæg til børnetilskud for personer med lave indtægter også burde omfatte familier. Jeg har stadig dette spørgsmål under overvejelse, men mener, at det vil være ønskeligt at vide, hvorledes skattereglerne bliver, og hvorledes de kommer til at virke i praksis, før man tager stilling til, om reglerne om tillæg til børnetilskud skal omfatte en større personkreds.

Idet jeg i øvrigt henviser til selve lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Som bekendt vedtog det høje ting i marts dette år selve kildeskatteloven med de regler, der skal anvendes, når det nye system er i gang. Efter loven skal tidspunktet for ordningens ikrafttræden fastsættes ved en senere lov. Det er forslaget til denne ikrafttrædelseslov, der hermed fremsættes, og som ikrafttrædelsesdato foreslås 1. januar 1969. Forslaget indeholder i øvrigt de overgangsregler, der er nødvendige, når man på denne dato skal skifte fra det hidtidige system til kildeskatteordningen. Disse overgangsbestemmelser har ikke permanent karakter og hører derfor ikke hjemme i selve kildeskatteloven.

Interessen samler sig i særlig grad om, hvad der bestemmes med hensyn til de skatter, der er pålignet for skatteåret 1968-69, og som skatteyderne er i færd med at betale, når den nye ordning begynder. I almindelighed vil skatteyderne på dette tidspunkt have betalt halvdelen af skatten for 1968-69. I en del af de kommuner, der har tilladelse til at anvende andre opkrævningsterminer end de legale, kan der dog være betalt mere end halvdelen. Opkrævningen af kildeskat begynder hos